

Zsidó közösségek és nyelveik: szociolingvisztikai szeminárium

(ELTE hebraisztika szak, oktató: Biró Tamás)

Első beadandó feladat

Határidő: 2014. november 5.

Nyelvi ökológia és kódválasztás egy szabadon választott zsidó közösségben

Válasszon egy, a kutatása szempontjából releváns zsidó közösséget, időben és földrajzilag jól körülhatárolva. Váolja fel ennek a közösségnek a nyelvi ökológiáját: ki, mikor, milyen domainben, milyen szituációban milyen nyelvet (nyelvváltozatot, regisztert, kódot) használ? Továbbá, ezen kódok között mikor, milyen típusú kódváltást figyelhet meg?

Két független és egy függő változót használjon. A független változók által egy-egy esetben felvett értékek „magyarázzák” a függő változó értékét az adott esetben. Itt egy eset: adott személy kódválasztása adott kontextusban, szituációban. Független változó egyrészt az adott személy társadalmi státusa (például kisebbségi csoporthoz való tartozása, szocio-gazdasági helyzete, stb.); másrészt a kontextus jellege: például az, hogy az adott szituáció a Spolsky által bevezetett domain-ek közül melyikbe sorolható. Függő változó, esetünkben, a választott kód lesz.¹

(Jelen feladat szempontjából ezeket a változókat és értékeiket kezelhetjük informálisan. Később szükséges lesz pontosabban definiálni, ha nem is kvantifikálni, de operacionalizálhatóvá tenni őket. Első lépésben a független és a függő változók közötti kapcsolatokat tárjuk fel – van-e, és ha igen, azok mennyire erősek –, míg második lépésben meg akarjuk majd érteni a kapcsolatok mélyebb okait is.)

Használja Bernard Spolsky *The Languages of the Jews* első fejezetében, valamint Ronald Wardhaugh *Szociolingvisztika* negyedik fejezetében bevezetett fogalmakat. Hivatkozzon továbbá néhány ott idézett esetre – mint hasonló vagy eltérő példára – is. Használja fel továbbá Spolsky azon fejezetét is, amely a választott közösséget írja le. Javasolom, hogy nézzen utána az ott hivatkozott irodalomnak, és használjon a saját kutatásából vett példákat is.

A megoldását 2-3 oldal terjedelemben emailben vagy papíron várom.

A feladat célja az olvasott fejezetek és az órán megbeszélte témák feldolgozásának az elősegítése, a tanult fogalmak a hallgató kutatási területén való alkalmazása, valamint a kurzus követelményeinek való megfelelés formális ellenőrzése.

¹ Jelen esetben a függő változó értéke egy nyelv vagy nyelvváltozat neve lesz, például „héber” vagy „arámi”. Más esetben egy-egy konkrét nyelvi jelenségre is fókuszálhatunk. Ilyenkor a függő változó értéke az adott jelenség lehetséges megjelenési formái egyike lenne (például: „kukorica” vagy „tengeri” vagy „törökbúza”; SVO vagy VOS; „farmerrel” vagy „farmerral”).